

Asia: VN/26278/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto periaatepäätöksestä meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä

Valtioneuvoston periaatepäätös meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä asettaa tavoitteet ja määrittää toimenpiteet meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteen asettamisen pohjana toimii erityisesti fossiilittoman liikenteen tiekarttatyö, jossa on arvioitu meri- ja sisävesiliikenteen päästövähennyskeinoja sekä niiden vaikutuksia. Periaatepäätöksen taustalla ovat myös valtioneuvoston periaatepäätökset Itämeren alueen strategiasta (VNK 15a/2017) ja Suomen meripolitiikan linjauksista (VNK 2019:4), jotka painottavat Suomen meriklusterin edelläkävijäasemaa päästöjen vähentämisessä. Suomi on lisäksi sitoutunut Kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n tavoitteisiin meriliikenteen päästöjen vähentämiseksi sekä EU:n päästövähennystavoitteisiin. IMO:n alustavan strategian mukaan kansainvälisen merenkulun hiilidioksidipäästöjä suhteessa kuljetustyöhön tulisi vähentää keskimäärin vähintään 40 % vuoteen 2030 ja 70 % vuoteen 2050 mennessä vuoteen 2008 verraten. Periaatepäätöksessä esitetään useita keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien vaihtoehtoisiin käyttövoimiin siirtymisen tukeminen, alusten energiatehokkuuden parantaminen, meri- ja sisävesiliikenteen järjestämisen kehittäminen, maantielautta- ja yhteysalusliikenteen sekä veneilyn kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, hinnoitteluun liittyvät tavoitteet ja kansainvälinen vaikuttaminen.

Meriliikenteellä on merkittävä rooli Suomen talouden ja huoltovarmuuden kannalta – 90 % viennistä ja 80 % tuonnista kulkee meriteitse. Perämeren alueella meriliikenteellä on keskeinen merkitys alueen teollisuuden kuljetusten, saavutettavuuden ja kilpailukyvyn kannalta. Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren alueella sijaitsee useita merkittäviä satamia. Lapissa sijaitsevat Kemlin ja Tornion merisatamat palvelevat alueen suurteollisuuden kansainvälisiä kuljetusvirtoja. Kemlin satama on määritelty kansainvälisesti merkittäväksi satamaksi TEN-T- kattavassa verkossa.

Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman 2040 luonnoksessa on tiedostettu tarpeet meriliikenteen hiilijalanjäljen pienentämisestä. Yhtenä keinona liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on esitetty suurempien laivojen mahdollistama energiatehokkuuden lisääminen, jota varten satamien meriväyliä tulisi syventää. Lapin liitto on ollut mukana valmistelemissa Suomen Merialuesuunnitelmaa 2030, joka on yhtenevä usean periaatepäätöksen tavoitteen kanssa. Merialuesuunnitelmassa tämänhetkisiä kehityssuuntia ovat mm. merilogistiikan kehittäminen, digitalisaation lisääntyminen sekä laivojen päästörajoitusten tuomat muutokset.

Lapin liiton näkemyksen mukaan periaatepäätös meri- ja sisävesiliikenteen kasvihuonepääsyyjen vähentämisestä on perusteltu tavoite ilmastonmuutoksen hillinnässä, mutta se ei saa aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia Lapin saavutettavuudelle ja talouskehitykselle. Periaatepäätöksessä esitetyt toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat hyvin perusteltuja ja kannatettavia.

Mika Riipi

maakuntajohtaja

Riitta Lönnström

suunnittelujohtaja

Piisilä Juha
Lapin liitto